


| | | |
|---|-----------------------------------|--|
|  SİVİL HAVACILIK GENEL MÜDÜRLÜĞÜ | Toplantı Özet Sonuç Raporu | |
| | Toplantının Adı | Hava Ulaşımını Kolaylaştırma Komitesi (HANKOK) Toplantısı |
| | Tarih | 22 Şubat 2018 |
| | Yer | DHİMİ Genel Müdürlüğü Florya Eğitim Tesisi Toplantı Salonu, İSTANBUL |
| | Düzenleyen | Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü, Havaalanları Daire Başkanlığı, İşyerleri ve Kolaylıklar Müdürlüğü |

1. Açılış

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü (SHGM) tarafından “Havalimanları Güvenliğine Yönelik Saldırıların Bertaraf Edilmesi, Yaşanan Olaylar ve Alınacak Dersler” ana temasıyla 22 Şubat 2018 tarihinde Ek-1’de yer alan listede belirtilen kişilerin katılımı ile İstanbul’da Hava Ulaşımını Kolaylaştırma Komitesi (HANKOK) toplantısı düzenlenmiştir.

SHGM Genel Müdür Vekili Sayın Bahri KESİCİ’nin yaptığı açılış konuşması ile başlayan toplantıda, katılımcılara gündem hakkında bilgi verilmiş ve HANKOK toplantılarının bundan böyle daha sık toplanacağını ifade edilmiştir. Açılış konuşmasının ardından, DHİMİ Genel Müdürü Funda OCAK, 2016 yılının zor bir yıl olduğuna değinerek daha kolay atlatılabilmesi adına paydaşlara gerekli olan tüm desteğin sağlandığını belirtmiştir. İstanbul Yeni Havalimanı’nın ülkemiz sivil havacılığı için bir dönüm noktası olacağını söyleyen Funda OCAK bu konuda herhangi bir aksaklık yaşanmaması için ilgili tüm kurumların katılım sağladığı operasyonel hazırlık ve havalimanı transferine yönelik ORAT (Operational Readiness and Airport Transfer) toplantılarının düzenli olarak yapıldığını aktarmış olup, HANKOK Toplantılarının daha sık yapılması kararından dolayı memnuniyetlerini dile getirmiştir.

Toplantının koordinatörlüğünü gerçekleştiren Havaalanları Daire Başkan Vekili Önder TÜRKER tarafından yapılan konuşmada, hava ulaşımının kolaylaştırılması kapsamında Uluslararası Sivil Havacılık Teşkilatı (ICAO) tarafından yayımlanan Annex 9 dokümanı başta olmak üzere, uluslararası ve ulusal mevzuatlar gereği kurulmuş olan HANKOK’un havacılık sektöründeki ilgili tüm paydaşlar arasında işbirliği ve paylaşım konusunda önemli bir platform olduğu vurgulanarak, geçmiş toplantı kararlarına ait bir bilgilendirme sunumu yapılmıştır.

2. Önceki Toplantılarda Görüşülen Konulardan Seçilen Hususların Değerlendirilmesi

2.1 Yolcu Manifestoları ve Gümrükle İlgili Evrakların Gümrük Birimlerine Elektronik Ortamda İletilmesi

Yolcu manifestoları ve gümrükle ilgili evrakların gümrük birimlerine elektronik ortamda iletilmesi konusunda, Pegasus Havayolları Yer İşletme Direktörü Boğaç UĞURLUTEĞİN tarafından “yolcu manifestoları konusunun otomasyona iletilmesinde bir sorun yaşanmadığı ancak; diğer evrakların otomasyona aktarılmasında yaşanan sorunlara değinerek sistemde ve gümrük mevzuatında iyileştirme yapılmaz ise uygulamada çok sıkıntı yaşanacağından bahsetmiştir”. Gümrük ve Ticaret Bakanlığında konuyla ilgili olarak “yolcu manifestoları ile

ilgili çalışmaların devam ettiğini ve Ankara Esenboğa Havalimanı'nda pilot uygulama başlatıldığını" ifade edilmiştir. DHMİ Genel Müdürü Funda OCAK tarafından konuyla ilgili yapılan konuşmada, DHMİ olarak gerekli çalışmaları tamamladıklarını ve artık sorumluluğun Gümrük ve Ticaret Bakanlığı'nda olduğunu söylemiştir. Bunun üzerine SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ, eğer bir yerde pilot uygulama başlatıldı ve devam ediyorsa diğer yerlerde de bu yapılabilir diyerek konu hakkında gerekli çalışmaların Gümrük ve Ticaret Bakanlığı tarafından tamamlanması gerektiği ve yolcu manifestoları ve gümrükle ilgili diğer evrakların Gümrük Birimlerine elektronik ortamda iletilmesi konusunda DHMİ ile Gümrük ve Ticaret Bakanlığı arasında imzalanan protokollerin Gümrükler Genel Müdürlüğü tarafından otomasyon sistemine geçişiyle ilgili süreçleri iyileştirmesi gerektiğini." ifade etmiştir.

2.2 Mobil Biniş Kartlarının Tüm Meydanlarda Kullanılması

THY Yer İşletme Başkan Yardımcısı Murat AYKUT konuyla ilgili olarak, İstanbul Atatürk Havalimanı ve Sabiha Gökçen Havalimanı'nda mobil biniş kartı uygulamasının olduğunu ve büyük fayda sağladığına değinerek, diğer meydanlar içinde mobil biniş kartı uygulaması taleplerini aktarmıştır. Pegasus Havayolları Yer İşletme Direktörü Boğaç UĞURLUTEĞİN, mobil biniş kartları ile kimlik eşleştirmesi yapılmasının sıkıntılı bir husus olduğunu, Pegasus Havayolları olarak Sabiha Gökçen Havalimanı'nda bir pilot uygulama başlattıklarını ifade etmiştir. Devamında, güvenlik geçişlerinde bahse konu kartların okutulduğu ve Sabiha Gökçen Havalimanı Mülki İdare Amirliği ve HEAŞ'ın çok büyük katkılarının olduğunu söyleyerek, hem güvenlik hem de işletme açısından yaygınlaştırılması gerektiğine değinmiştir. Altyapı olarak DCS sistemlerini ilgili havalimanlarına kurmak gibi çalışmalar yaptıklarını aktarmıştır. SHGM Havacılık Güvenliği Daire Başkanı Serdar KARABULUT, Emniyet Genel Müdürlüğü'nün görüşünün bütün havayollarının tek tek sistemlerinin birleştirmesi gerekli olduğu" hususu vurgulanmıştır. SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ, mobil biniş kartları konusyla ilgili oluşacak maliyetin kimin tarafından karşılanacağını şu an belli olmadığını ifade etmiştir. DHMİ Genel Müdürü Funda OCAK, konu hakkında maliyet analizi çıkartılması gerektiğini söylemiştir. SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ, sistemsel olarak alt yapının kim tarafından yapılacağı ile güvenlik konusunun nasıl sonuçlandırılacağı gibi iki boyutu olduğunu ifade ederek, bir sonraki toplantıda karar alınması gerektiğini belirtmiştir. Sabiha Gökçen Havalimanı Terminal İşletmesi Genel Müdür Yardımcısı Berk ALBAYRAK söz alarak " iç hatlarda anılan sisteme geçiş yapıldığını, ancak dış hatlarda POLNET sisteminin devreye girdiğini söylemiş, yatırımının halledilebileceğini ancak güvenlik boyutunun büyük sorun olduğuna değinmiştir. DHMİ Genel Müdürlüğü, tüm meydanların maliyet analizinin çıkartılması gerektiği vurgusu yapılmıştır. SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ, SHGM koordinesinde yerinde incelemeler yapılacağını belirterek hava yolu şirketleri sistemlerinin mobil biniş kartı uygulamasına entegre edilmesi gerektiğini ve alt yapı hususunun maliyetli bir iş olması sebebiyle tüm havalimanları için konuyla ilgili maliyet analizlerinin çıkartılması gerektiğini ifade etmiştir.

2.3 E-Vize Uygulaması İçin Gerekli Kioskların Havaalanlarında Tesis Edilmesi

E-vize uygulaması için gerekli kioskların İstanbul Atatürk Havalimanı hariç diğer havalimanlarında mevcut olmaması sebebiyle SHGM koordinesinde Dışişleri Bakanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü, DHMİ Genel Müdürlüğü, Maliye Bakanlığı, Havayolu Kuruluşları, Terminal İşletmecileri ve Kültür Turizm Bakanlığı ile üst düzey katılımlı bir toplantı yapılması kararlaştırılmıştır. **(Karar 1)**

2.4 Geçmiş Toplantıların Gündeminde Yer Alan Diğer Hususlar

İhracat ve ithalat yükleri ile ilgili istatistik verilerinin havacılık yolcu yük istatistiklerine dâhil edilmesi için DHMİ tarafından gerekli çalışmanın Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile yapılması hususu ile ilgili olarak DHMİ yetkililerince, Esenboğa Havalimanında paylaşımların devam ettiği ve önümüzdeki ay içerisinde Gümrük ve Ticaret Bakanlığı ile bir toplantı yapılacağı belirtilmiş ve Genel Müdürümüz tarafından bu maddenin gündemden çıkartılması konusunda görüş birliğine varılmıştır.

Gümrük idaresi bulunmayan havaalanlarında en fazla transit yolcunun gittiği havaalanlarının analiz edilmesi ile Şanlıurfa GAP ve Diyarbakır Havalimanlarında Gümrük Teşkilatı ihtiyacı maddesi ile ilgili olarak, Gümrük ve Ticaret Bakanlığı yetkililerince mobil hizmet verildiği ifade edilmiş olup, talep gelmesi durumunda Bakanlığın mobil ekipleri ilgili havalimanına giderek taleplerin karşılandığını belirtilmiştir. Bu hususun Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca takibi ve sonuçlandırılması kararı alınmıştır. **(Karar 2)**

Yurtdışı çıkış harçlarının tahsilinin ne şekilde yapılacağını belirlenmesi maddesi ile ilgili, DHMİ Genel Müdürü Funda OCAK, Sayın Başbakanın talimatı ile bu uygulamanın devam edeceği ancak ayrı bir pul olarak değil bilet fiyatlarına dâhil edileceği ilgili çalışmaların sonuç aşamasına geldiğini ve yakın bir zamanda ilgili mevzuatta değişiklik yapılacağını ifade etmiştir. **(Karar 3)**

Katılımcılara, SHGM Genel Müdür Vekili Sayın Bahri KESİCİ tarafından, yapılacak diğer HANKOK toplantılarında konuşulması istenilen başka bir husus olup olmadığı konusunda söz almak isteyen var mı diye sormuştur. Türkiye Özel Sektör Havacılık İşletmeleri Derneği adına söz alan Pegasus Havayolları Yer İşletme Direktörü Boğaç UĞURLUTEĞİN, pasaport polisi sayısındaki eksikliğin ele alınmasını talep etmiştir. Emniyet Genel Müdürlüğü yetkililerince, konuyla ilgili yazışmaların yapıldığı ve illerden gelen personel taleplerinin Personel Daire Başkanlığı ile koordineli çalışmalar yapılacağı belirtilmiştir. Pasaport verilmesinin Nüfus Müdürlüklerine verildiğini ancak pasaport kontrolünün polislerce yapılması ile ilgili Kanunun değişmesinde fayda görüldüğü ifade edilmiştir. SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ, konuyla ilgili olarak üst düzeyde bir görüşme yapılmasının yararlı olacağını belirterek, konunun takibe alınmasını istemiştir. **(Karar 4)**

Katılımcılardan takibi gereken diğer konulara yönelik başka bir görüş belirtilmediğinden, geçmiş HANKOK toplantılarında gündeme gelen diğer hususlar karar takip listesinden çıkarılmıştır.

3. Havalimanları Güvenliğine Yönelik Saldırıların Bertaraf Edilmesi, Yaşanan Olaylar ve Alınacak Dersler

3.1 Atatürk Havalimanında Yaşanan Gelişmeler

Atatürk Havalimanı Mülki İdare Amiri Mehmet Ali ULUTAŞ “26 Haziran 2016 tarihinde İstanbul Atatürk Havalimanı’nda yaşanan terör saldırısı ve 15 Temmuz 2016 tarihinde hain darbe girişiminde yaşanan olaylar konusunda geniş çaplı bir bilgilendirme yaptı. Yaşanmış ve olası terör saldırıları konusunda alınan tedbirleri Komiser Yardımcısı Rabia BİLLOR detaylı bir şekilde anlattı. Ayrıca Güvenlik konusunda Polis, Jandarma, Özel Güvenlik, DHMİ

Güvenlik, Deniz Polisi ile ihtiyaç halinde Çevik Kuvvet ve Özel Harekâttan destek alındığına işaret edilmiştir.

3.2 Antalya Havalimanında Yaşanan Gelişmeler

ICF Airports Antalya Genel Müdürü Serhat SOĞUKPINAR Antalya Havalimanında 2015-2017 sezonunda yaşanan olağanüstü durumlar (siber güvenlik kaynaklı durumlar, 15 Temmuz 2016'da yaşanan gelişmeler, POLNET kaynaklı sıkıntılar vb.) ve kriz yönetimi konularında yaşanan gelişmeler hakkında faydalı bir sunum gerçekleştirmiştir. SHGM Genel Müdür Vekili Bahri Kesici tarafından, havalimanları güvenliği konusunda ilgili kuruluşların teknik personelinin katılımıyla siber saldırılarla ilgili çalıştay yapılmasına karar verildi. (**Karar 5**)

4. İstanbul Yeni Havalimanı İle İlgili Konular

4.1 AHL'den Taşınma Nedeniyle Ruhsat/Yetki/Araç Plaka Ücretlerinin Nasıl Yapılacağı

AHL' den taşınma nedeniyle ruhsat/yetki/araç plaka ücretlerinin nasıl yapılacağı konusunda söz alan HAVAŞ Genel Müdürü Kürşad KOÇAK, DHMİ Genel Müdürü Funda OCAK konuyla ilgili İstanbul Yeni Havalimanının (İGA) bir tarife hazırlayacağını ve onay için DHMİ'ye gönderileceğini ifade etmiştir. Tüm ücretlerle ilgili sorumluluğun İGA'ya ait olacağını belirtmiştir. Devamında, İGA ile ilgili finansal rakamlardan bahsetmiştir.

4.2 İYH'nin devreye girmesiyle AHL'de açık kalacak antrepoların maliyetlerinde iyileştirme yapılması

Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü Havacılık Güvenliği Daire Başkanı Serdar KARABULUT, Atatürk Havalimanından kargo taşımacılığı yapan tüm havayolu kuruluşlarının Air Cargo Carrier Third Country yetkisine sahip olduklarını belirtmiş, İstanbul Yeni Havalimanına taşınma esnasında ve sonrasında herhangi bir aksama yaşanmamasını teminen, bu konuda ülkemizin bağlı olduğu Alman Sivil Havacılık Otoritesi ile resmi yazışmaların yapıldığını ifade etmiştir. Ancak, Alman Sivil Havacılık Otoritesince, konuyla ilgili mutahaplarının havayolu kuruluşları olduğunu belirtmiş ve başvurunun havayollarınca yapılması gerektiği belirtmiştir. SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ, konuyla ilgili, gerekli başvuruların herhangi bir aksamaya sebep vermeyecek şekilde vaktinde yapılması gerektiği ve konunun takip edilmesi gerektiğini vurgulamıştır. (**Karar 6**)

5. Diğer Havalimanlarıyla İlgili Konular

5.1 X-Ray cihazları ve güvenlik personeli sayısının artırılması ve bekleme salonlarının genişletilmesi

THY Yer İşletme Başkan Yardımcısı Murat AYKUT olabildiğince yolculara hızlı ve kaliteli hizmet vermek istediklerini ve bazı meydanlar için x-ray cihazları ve güvenlik personeli sayılarının artırılması talebinde bulunmuştur. Konuyla ilgili olarak DHMİ Genel Müdürlüğü Trabzon Havalimanında 4 x-ray cihazının bulunduğunu ve bir tanesinin gayri faal olarak çalıştığını söyleyerek bu sene içerisinde bir adet daha x-ray cihazının alınacağından bahsetmiş ve akabinde 01 Mart 2018 tarihinde de 16 kişilik güvenlik personeli istihdamının gerçekleşeceğine dikkat çekmiştir. Gaziantep Havalimanında 3 adet x-ray cihazının mevcut olduğunu ve bir adet daha x-ray cihazı alacaklarını söylemiştir. Ayrıca Gaziantep Havalimanına

12 güvenlik personelinin istihdam edildiği aktarılmıştır. Malatya Havalimanı iç hat arındırılmış salonda 2 adet x-ray cihazının olduğunu ve 01 Mart tarihinde güvenlik personeli istihdamı gerçekleşeceği ifade edilmiştir. Ağrı Havalimanında 2 adet x-ray cihazının olduğunu ve burada Malatya Havalimanında yaşanan sorunların yaşanmadığı vurgusu yapılmıştır. Ayrıca fiziksel şartlar göz önünde bulundurulduğunda ilave değişiklik yapılamadığından bahsedilmiştir. Hatay Havalimanında 2 adet x-ray cihazının bulunduğu herhangi bir ihtiyaç halinde diğer bölgelerden takviye yapıldığını aktarılmıştır. Hatay Havalimanı için mevcut durum ile ilgili çalışma yapılması gerektiği söylenmiştir. Mardin ve Adıyaman Havalimanları için diğer bölgelerden güvenlik personeli takviyesi yapılarak konuyla ilgili işlemlerin kolaylaştırılması amaçlandığı ifade edilmiştir.

Daha sonra DHMİ Genel Müdürü Funda OCAK, 2018 yılında Muş, Balıkesir Merkez ve Kahramanmaraş Havalimanlarının terminal binalarının açılacağını, 2019 yılı için ise Samsun, Nevşehir Kapadokya, Çukurova ve Malatya Havalimanları terminal binaları için ihaleye çıkılacağını ifade etmiştir.

5.2. Arındırılmış bölgelerin kameralarla tek yerden izlenmesi

SHGM Havacılık Güvenliği Daire Başkanı Serdar KARABULUT tarafından, konunun Milli Sivil Havacılık Güvenlik Kurulunda ele alındığını dile getirmiştir.

5.3. İkinci güvenlik kontrol noktalarına boarding barkod okuyucuların konulması

6. PMPI (Yolcu Hareketlilik İndeksi) Hakkında Değerlendirme

SHGM Hava Ulaşım Dairesi'nden Havacılık Uzmanı olarak görev yapan Batın ŞİMŞEK SHGM' nin yeni projesi olan Yolcu Hareketlilik İndeksi (PMPI) hakkında bir sunum gerçekleştirmiş olup önümüzdeki aylarda konunun devamı niteliğinde ICAO ile ortaklaşa veri analizi ve görselleştirilmesi konusunda ilave çalışmalar yapılacağını ifade etmiştir. Ayrıca PMPI ile ilgili olarak tüm sektör paydaşlarına proje hakkında detaylı bilgi verileceği vurgusu yapılmıştır. SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ tarafından, paydaşların bu projeden yararlanabilmesi için TAV Esenboğa ev sahipliğinde bir bilgilendirme toplantısının gerçekleştirileceği kararı alınmıştır. **(Karar 7)**

7. HANKOK' un Yapısının Yeniden Değerlendirilmesi

SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ HANKOK yapısının veya SHY-HUK' un gözden geçirilmesiyle ilgili kısaca bilgilendirme yapmış olup, SHY-HUK Yönetmeliğiyle ilgili düşüncelerin yazılı olarak bildirilmesini talep etmiştir. Konuşmanın devamında 23-24 Nisan'da Asya Konferansı yapılacağını, havacılık merkezinin Asya'ya doğru yönelmesinin, uluslararası veriler ve yapılan sunumlarla anlaşıldığına vurgu yapmıştır. Bu nedenle yapılacak Asya Konferansına ICAO Başkanı'nın katılacağını, dolayısıyla bu konferansa sektör paydaşlarının katılımının tam olması gerektiğini ifade ederek HANKOK Toplantısına katılım sağlayan herkese teşekkür ederek toplantıyı sonlandırmıştır.

HANKOK Toplantısında ayrıca SHGM Genel Müdür Yardımcısı Sn. Can EREL konuşmasında Türkiye'de havacılık eğitimi veren ve sayıları 64'e ulaşan üniversite ve bu üniversitelerde görevli akademisyenler ile HANKOK faaliyetleri de dahil olmak üzere daha yakın işbirliği içinde olunmasının önemini vurguladı.

8. Bir Sonraki Toplantı Yeri ve Zamanının Belirlenmesi

2018 yılı içerisinde icra edilecek ikinci toplantının, İstanbul Yeni Havalimanı (İGA) ev sahipliğinde 2018 Temmuz ayı içerisinde yapılacak olup, SHGM tarafından üyelere daha sonra bildirileceği kararlaştırılmıştır. (**Karar 8**)

9. Kapanış:

SHGM Genel Müdür Vekili Bahri KESİCİ tarafından tüm katılımcılara katkılarından dolayı teşekkür edilmiş ve toplantı 17.00'de sona ermiştir.

EKLER:

- 1- Katılımcı listesi
- 2- Karar Takip Çizelgesi